

Reviews * Prikazi

Vaskrsija Janjić – Mehanizam delovanja pesticida

Društvo za zaštitu bilja Srbije, Beograd; Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, Banjaluka; Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd; 2009, 1-427.

Na kraju ovogodišnjeg leta izašla je iz štampe monografija akademika Vaskrsije Janjića „Mehanizam delovanja pesticida”, u izdanju Društva za zaštitu bilja Srbije, Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske i Instituta za pesticide i zaštitu životne sredine.

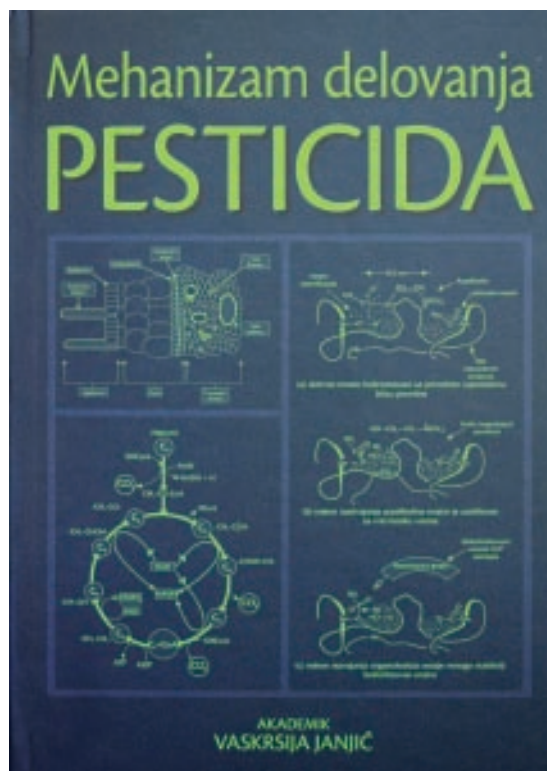
U ovoj monografiji sadržan je pregled naučnih istraživanja o mehanizmima delovanja najznačajnijih pesticida koji se primenjuju u zaštiti gajenih biljaka od korova, fitopatogenih mikroorganizama i štetočina.

Na 427 strana, sa oko 200 naslova i podnaslova, pored tekstualnog dela dat je i prikaz 121 tabele, 81 sheme, 18 slika i 19 grafikona sa najaktuelnijim podacima iz ove oblasti istraživanja.

Posle predgovora, sistematizovana su najznačajnija saznanja o apsorpciji i translokaciji pesticida, odnosno najznačajnijim mehanizmima u ovim procesima, a potom je razmatrana rezistentnost štetnih organizama sa aspekta mehanizama delovanja pesticida. Dat je pregled rezistentnosti korova prema herbicidima i metoda proučavanja, a zatim pregled rezistentnosti fitopatogenih mikroorganizama prema fungicidima i insekata prema insekticidima. Zatim je dat pregled dostignuća u stvaranju genetički modifikovanih biljaka na osnovu poznavanja mehanizama delovanja herbicida, sa opisom principa iznalaženja tolerantnosti pojedinih biljaka na herbicide i tehnika stvaranja genotipova, kao i korišćenih herbicida. Takođe, prikazane su i genetički modifikovane biljke tolerantne na herbicide, sa ukazivanjem na prednosti njihovog gajenja, potencijalne rizike i perspektivu.

U poglavlju Fiziologija delovanja pesticida opisane su osnove mehanizama delovanja pesticida uopšte, a potom je dat detaljan osvrt na inhibitore procesa fotosinteze, inhibitore aktivnosti holinesteraza i inhibitore biosinteze sterola.

U posebnim poglavljima dat je detaljan pregled saznanja o pojedinim kategorijama pesticida: herbicidima, fungicidima, insekticidima i rodenticidima. Opisan je njihov razvoj, prikazana je hemijska struktura najznačajnijih jedinjenja, njihova biološka aktivnost i istraženi mehanizmi delovanja.

Na kraju knjige dat je spisak literature, sa ukupno 532 reference, među kojima je i 40 citiranih radova autora ove monografije.

Knjiga dr Vaskrsije Janjića „Mehanizam delovanja pesticida” je kvalitetno monografsko delo, koje je proisteklo iz autorovog višegodišnjeg istraživačkog rada i angažovanja u svojstvu profesora univerziteta u oblasti fitofarmacije. Značaj ovog dela je i u tome što u našoj zemlji, računajući i ceo raniji jugoslovenski prostor, do sada nije objavljena nijedna knjiga o mehanizmima delovanja pesticida.

Pored dragocenog izvora podataka istraživačima delovanja pesticida i stručnjacima za zaštitu bilja u praksi, ova monografija će biti izuzetno korisna i za nastavno osoblje i studente u oblastima fitofarmacije i drugih disciplina u okviru zaštite bilja.

Dr Ilija Perić